

عنوان مقاله:

شمایل شناسی پیکره آدم (ع) در نگاره های سجده فرشتگان

محل انتشار:

فصلنامه جلوه هنر، دوره 9، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

فائزه جواهری - دانشجوی دکترای پژوهش هنر دانشگاه الزهرا

مهدی محمدزاده - دانشیار دانشگاه هنر اسلامی تبریز

خلاصه مقاله:

نگارگران مسلمان در دوره های مختلف برای ترسیم پیکره پیامبران و ائمه از روش های گوناگونی بهره گرفته اند که علاوه بر بینش خود نگارگر، به نوعی نشان دهنده اندیشه ها و اعتقادات حامیان در زمان تولید اثر نیز بوده است. در میان حکایات پیامبران و مقدسین، حکایت سجده بردن فرشتگان بر حضرت آدم ازجمله صحنه هایی است که از سوی نگارگران با رویکردهای متفاوتی در نسخ متعددی به تصویر درآمده است. مقاله حاضر که به روش توصیفی-تحلیلی به بررسی این نگاره ها می پردازد، تلاش می کند تا ضمن معرفی تمام نمونه های برجای مانده از این موضوع در نگارگری اسلامی، به استخراج شیوه ارائه پیکره آدم و نوع نشانه های بصری مورد استفاده نگارگران در دوره های مختلف نیز بپردازد. مطالعات انجام گرفته نشان می دهد که نگارگر مسلمان برای نشان دادن شخصیت مقدس و فرازمینی حضرت آدم، علاوه بر استفاده از نمادها و نشانه هایی که به صورت نشانه های قراردادی تقدس در نگارگری اسلامی درآمده، مانند استفاده از هاله مقدس، از عناصر و نشانه های دیگری نیز برای القای هر چه بهتر مفاهیم ذهنی خود استفاده کرده است. از میان این عناصر می توان به تخت و تاج خلیفه الهی، حضور فرشتگان با طبق هایی از نور و شعله مقدس و همچنین جایگاه خاص آدم (ع) در ترکیب بندی نگاره اشاره کرد.

کلمات کلیدی:

پیکره نگاری آدم (ع)، سجده فرشتگان، نگارگری اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1371980>

